

ذخیره‌گاه زیست‌کره ارژن - پریشان

تاریخ اعلام: ۱۹۷۶ میلادی

مساحت: ۵۶۷۲۹ هکتار

موقعیت: ذخیره‌گاه زیست‌کره ارژن و پریشان در طول جغرافیایی ۴۲° - ۵۱° تا ۰۶° - ۵۲° و عرض جغرافیایی ۲۶° تا ۲۹° تا ۴۴° در بخش جنوبی رشته کوه‌های زاگرس و در شصت کیلومتری غرب شیراز قرار دارد و راه مهم ارتباطی فارس به استان‌های خوزستان و بوشهر از کنار آن می‌گذرد. در شمال این منطقه روستای دشت ارژن و در غرب آن، شهر کازرون به فاصله‌ی ۱۲ کیلومتری واقع شده است.

فعالیت‌های انسانی: مهم‌ترین فعالیت‌های انسانی در ذخیره‌گاه شامل کشاورزی، دامداری، صید ماهی، تفرج و اکوتوریسم می‌باشد.

طبقه‌بندی حفاظتی: این منطقه در سال ۱۳۵۱ با وسعت ۱۹۱ هزار هکتار به عنوان پارک ملی انتخاب شد و در سال ۱۳۵۳ با کاهش وسعت به ۶۵ هزار هکتار به عنوان منطقه حفاظت‌شده و در سال ۱۳۵۴ در فهرست شبکه جهانی ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره یونسکو ثبت شد.

خصوصیات اکولوژیکی: در بلندترین ارتفاعات ذخیره‌گاه زیست‌کره ارژن و پریشان (قله چاه‌برفی با ۲۹۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا) گونه درختی سرو کوهی به صورت پراکنده روئیده است. از کمی پایین‌تر از قله، جنگل بلوط شروع شده و بخش عمده منطقه را پوشانده است. کم‌ارتفاع‌ترین بخش، منطقه دشت‌های اطراف تالاب پریشان است که تنها ۸۰۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد که گونه غالب در آن در گذشته کنار بوده و امروزه جز در مناطقی محدود، اثری از آن به چشم نمی‌خورد.

این منطقه در اغلب مناطق و زیستگاه‌های خود از تنوع زیستی ویژه‌ای برخوردار است. به لحاظ وجود ۲ تالاب بین‌المللی ارژن و پریشان بالغ بر ۲۰۰ گونه پرنده از انواع مهاجر و بومی در این منطقه دیده می‌شود. به علاوه تنوع اقلیمی در بخش شمالی و جنوبی این منطقه سبب شده تا ۴۹ گونه پستاندار در منطقه مشاهده شود. به علاوه ۹ گونه ماهی، ۳ گونه دوزیست و ۳۷ گونه خزنده در ذخیره‌گاه زیست‌کره ارژن و پریشان زندگی می‌کنند.

پراکندگی پرندگان بیشتر در حاشیه دو تالاب و ارتفاعات مرکزی منطقه می‌باشد و بقیه گونه‌ها به غیر از گوزن زرد که در محدوده فنس‌کشی شده به سر می‌برند در تمامی نقاط منطقه به چشم می‌خورند. مهم‌ترین زیستگاه‌های منطقه:

- تالاب ارژن (شمال شرقی ذخیره‌گاه زیست‌کره)
- تالاب پریشان (جنوب غربی ذخیره‌گاه زیست‌کره)
- ارتفاعات میانکتل (مرکز ذخیره‌گاه زیست‌کره)